

Yolsuzluk ve Enflasyon İlişkisinin Analizi

Cevriye Yüksel Yıldırım^{1,2}

ÖZET

Son yıllarda, özellikle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin en temel problemlerinden biri enflasyondur. Enflasyon genel bir ifadeyle fiyatlar genel seviyesindeki devamlı bir artışı göstermektedir. Enflasyon toplumda yaşayan bireylerin alım güçlerinde ve gelirlerinde giderek azalmayı ifade etmektedir. Yolsuzluk ise sahip olduğu görevi kişisel çıkar sağlamak amacıyla kötüye kullanılmasını ifade etmektedir. Bu çalışmanın amacı yolsuzluk ve enflasyon arasındaki ilişkinin analizini yapmaktır. Bu bağlamda E7 ve G7 ülkelerinde 2012–2024 dönemi verileri kullanılarak enflasyonun yolsuzluk üzerindeki etkisini panel veri analizi yöntemiyle incelemektedir. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular ise, enflasyonun her iki ülke grubunda da yolsuzluk üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi olduğunu, ancak etkinin yönü ve büyüklüğünün ülke gruplarına göre farklılaştığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, ekonomik özgürlük, ticari açıklık ve doğrudan yabancı yatırımlar gibi makroekonomik değişkenlerin de yolsuzluk üzerinde önemli etkiler yarattığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yolsuzluk, Enflasyon, E7 Ülkeleri, G7 Ülkeleri, Panel Veri Analizi.

Analysis Of The Relationship Between Corruption And Inflation

ABSTRACT

In recent years, inflation has been one of the most fundamental problems, particularly in underdeveloped and developing countries. Generally speaking, inflation indicates a continuous increase in the general price level. Inflation refers to the gradual decline in the purchasing power and income of individuals in society. Corruption, on the other hand, refers to the abuse of power for personal gain. This study aims to analyze the relationship between corruption and inflation. In this context, we examine the impact of inflation on corruption using panel data analysis using data from the E7 and G7 countries for the period 2012–2024. The findings reveal that inflation has a statistically significant impact on corruption in both country groups, but the direction and magnitude of the effect differ across country groups. Furthermore, we conclude that macroeconomic variables such as economic freedom, trade openness, and foreign direct investment also have significant impacts on corruption.

Keywords: Corruption, Inflation, E7 Countries, G7 Countries, Panel Data Analysis.

¹ İletişim Yazarı: cyildirim@balikesir.edu.tr

² Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi, Burhaniye Meslek Yüksek Okulu, ORCID: 0000-0001-5048-6502

(Makale Gönderim Tarihi: 07.07.2025 / Yayın Tarihi: 29.12.2025)

Doi Numarası: [10.18026/cbayarsos.1737174](https://doi.org/10.18026/cbayarsos.1737174)

Makale Türü: Araştırma Makalesi

1. GİRİŞ

Bir ekonomide fiyatlar genel düzeyinde oluşan sürekli artış enflasyon olarak adlandırılmaktadır. Fiyatlar genel düzeyindeki bu artışlar farklı birçok ekonomik faktörden kaynaklanabilmektedir. Enflasyon sadece ekonomik etkileri olan bir olgu değil aynı zamanda toplumsal hayatı etkileyen bir unsurdur. Zira enflasyon; ekonomik, sosyal, politik ve psikolojik etkilere sahip olan bir olgudur. Enflasyon neticesinde satın alma gücünde azalma, gelir dengesizliklerinin artması, yolsuzluk ve suç oranlarında artış gibi farklı toplumsal etkiler ortaya çıkmaktadır. Toplumsal alanda enflasyonun etkileri; ekonomik, sosyal, psikolojik ve politik alanlarda görülmektedir. Enflasyonun ekonomik etkileri; ekonomik büyüme, gelir dağılımı, faiz oranları, tasarruf davranışları, istikrar ve işgücü piyasası üzerindeki etkiler olarak gözlemlenmektedir. Sosyal etkileri ise; satın alma gücü kaybı, fakirleşme ve yoksulluk, sosyal dengesizlikler ve toplumsal huzursuzluklar, suç oranları, yolsuzluktur. Psikolojik etkileri ise güven kaybı ve belirsizlik olarak ortaya çıkabileceği gibi tüketici davranışları ve harcama alışkanlıklarında da değişiklikler yaratmaktadır. Son olarak hükümet ve merkez bankasının itibarına yönelik politik etkileri de olmaktadır.

Ekonomik eşitsizlik ve yoksulluğun suç üzerinde etkilerine ilişkin iki farklı yaklaşım söz konusudur. Bunların ilki insanların suçlu olmasına neden olan duygusal hislere dayalı sosyolojik suç teorileridir. Bu teorilere göre yoksulluk ve eşitsizlik sosyal gerginliğe, endişeye ve gerilime neden olmaktadır. Bu durumda insanların şiddete meyilli olmasına neden olmaktadır. Fajnzylber, Lederman ve Loayza (1998, 2002a, 2002b) ve Whitworth, 2012'de bu teoriyi destekleyen kanıtlar sunan çalışmalarını. Diğer yaklaşım ise Becker'in (1968) yılında yaptığı çalışmasıyla literatüre kazandırdığı suç davranışı kavramının maliyet-fayda hesaplanmasıdır. Becker bireyin suçun beklenen faydasını, yasal faaliyetleri sürdürmek için harcanan aynı zaman ve kaynakları kullanımını karşılaştırmanın fonksiyonu olduğunu ifade etmektedir. Bu bakımdan teoriye göre eşitsiz bir ortamda yaşayan yoksul bireylerin yasadışı faaliyetlere tekrar dönmeye daha yatkın olacağını ifade etmektedir. Zira yasal faaliyetler kısa vadede maksimum fayda sunmaz (Freeman, 1999). Toplumsal suç oranlarının nedenlerinin araştırıldığı çalışmalarda, sosyoekonomik belirleyici olarak ele alınan değişkenler; gelir, işsizlik oranı, gini katsayısı, göç oranları olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalarda ekonomik şartlar ve suç arasındaki ilişki motivasyon teorisi ve fırsat teorisi şeklinde iki farklı bakış açıdan incelenmiştir (Kızmaz, 2003: 279-304). Motivasyon teorisine göre; toplumda ekonomik durgunluk dönemlerinde tüketme olgusu azalmakta ve durgunluğa bağlı olarak işsizlik artmaktadır. İşsizlik sonucunda ise suç oranlarında artış söz konusu olmaktadır. Fırsat teorisine göre ise, ekonomik büyüme dönemlerde kazanç ve ülke genelinde malların dolaşımındaki artışı ile suç işleme fırsatı da artar (Yorulmaz ve Yakut,2017:307-322). Farklı unsurlar tarafından ortaya çıkabilecek olan suç türlerinden biri de yolsuzluktur. Dünya bankası yolsuzluğu "kamu görevinin özel kazanç için kötüye kullanılması" şeklinde ifade etmektedir. Tanıma göre bir kamu yetkilisi kendi çıkarı için rüşvet talep ettiğinde kamu görevini kötüye

kullanmış sayılmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde koşulların daha uygun olması nedeniyle yaygın olarak gözlenmektedir (Gray ve Kaufmann, 1998 :2). Bu durumda ülkelerin ekonomik yapıları etkilidir. Gelişmekte olan ülkelerde gelir elde etme motivasyonu güçlüdür. Bu motivasyon yoksulluk, ücret düşüklüğü, sigortasız çalışma vb. unsurlara bağlı olarak artmaktadır. Diğer bir neden ise gelişmekte olan ekonomilerde yolsuzluk faaliyetlerine karışma olanaklarının daha fazla olmasıdır. Söz konusu ekonomilerde kamu görevlilerinin takdir yetkisi fazladır ve kurallar yetersiz şekilde tanımlanmıştır (Gray ve Kaufmann, 1998:2). Yolsuzluk rüşvet, haraç, adam kayırma, dolandırıcılık ve çıkar çatışması gibi birçok farklı biçimde görülmektedir. Yolsuzluk hangi şekilde olursa olsun ekonomik kaynakların verimliliğini olumsuz etkileyerek iş yapma maliyetlerini artırarak, kaynak dağılımını bozmaktadır. Rüşvet yoluyla gerçekleşen yolsuzluk, bazı firmaların bürokratik süreçleri daha hızlı aşmasına ve regülasyonları bypass etmekte (Gökçeli, 2023 :245), bu da yatırımda eşitsizliğe neden olmaktadır. Aynı zamanda gelir adaletsizliğine, bütçe açığına, piyasa işleyişlerinde bozulmalara neden olmaktadır (Gründler ve Potrafke, 2019). Bu bağlamda yolsuzluk bireysel, toplumsal, politik ve ekonomik açıdan önem arz eden bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Dominic (2014) yaptığı çalışmada yolsuzluğa neden olan unsurları on temel başlıkta sıralamıştır:

- a. Kişisel çıkarlar
- b. Kanunlar ve kontrollerin yetersizliği
- c. Bireysel ahlaki hassasiyetin azalması
- d. Adli işlerin yavaş yürümesi
- e. Kamuda ya da özel kurumlar fark etmez çalışılan sürede hizmet duygusunun olmaması
- f. İş yerindeki terfi kararlarında popülist uygulamalar
- g. Yolsuzluk suçlamalarını önemsiz göstermek
- h. Kültürel ortamlarda yolsuzluğa göz yumulması
- i. Yolsuzluk suçlamalarına az tepki vermek
- j. Şeffaflığın olmamasıdır.

Enflasyonun yolsuzluk üzerindeki etkileri birçok alt başlık altında incelenebilir. Bu etkilerden bazıları; ekonomik baskılar ve etik çöküş, kayıt dışı ekonomi ve denetim zorlukları, politik ve idari etkiler, hizmet kalitesinin düşmesi ve rüşvetin artması, makroekonomik istikrarsızlık ve güven erozyonu, uluslararası yatırımların etkilenmesidir. Ekonomilerde enflasyon dönemlerinde satın alma gücü düşer, gelirler veya ücretler fiyat artışları karşısında az kalabilir. Bu durumlardan dolayı çalışanlar ek gelir elde etmek için farklı yollara başvurabilirler. Aynı zamanda enflasyon vatandaşların ve işletmelerin mali yükümlülüklerini artırmaktadır. Vergi yükünü azaltmak veya vergiden kaçınmak isteyen bireyler ise ekonomik faaliyetlerinde kayıt dışı faaliyetlere yönelmeye başlayabilirler. Ayrıca enflasyon ekonomik ve sosyal hoşnutsuzluklar yaratır ve hükümet üzerinde baskı oluşturur. Baskı sonucunda da kamu kaynaklarının kötüye kullanım riski oluşur. Ekonomilerde yolsuzluk hizmetlerin kalitesini düşürür ve güveni sarsar. Enflasyon

ortamında bireylerin hızlı ve kaliteli hizmet alabilmek için rüşvete yatkınlıklarını artabilir (Rose ve Ackerman, 1997:5). Enflasyon ve yolsuzluk arasındaki ilişkinin etkilerinden biri de uluslararası sermaye akışları üzerinde olmaktadır. Enflasyon ve yolsuzluğun yüksek olduğu bir ülkede belirsizlikler ve kuralların yabancı yatırımcı yatırım yapmak istemez. Yolsuzluk yatırım, gelir dağılımında adalet ve ekonomik gelişme gibi birçok faktörünün önüne çıkan en zor engellerden biridir. Bilhassa yolsuzluk ülkelerin makroekonomik gelişimlerin olumsuz şekilde etkileyen bir unsurdur. Olumsuzlukları en aza indirebilmek için hükümetler ülke içinde önlemler almak zorundadırlar. Çünkü hükümet ve toplum arasında güven, adalet ve eşitlik ilkeleri zarar görebilir.

Bu çalışmanın amacı yolsuzluğun ve enflasyon arasındaki ilişkinin ortaya koyulması için literatürde olan ve eksik olduğunu düşündüğümüz kontrol değişkenlerinde eklenilerek analiz etmektir. Bu bağlamda öncelikle yolsuzluk belirleyicileri incelenmiş ve nedenlerini, nasıl ölçüleceği, hangi ölçütlerin kullanıldığı açıklanmıştır. Çalışma devamında model kurulmuş ve ekonomik analiz yapılmıştır.

2. YOLSUZLUK BELİRLEYİCİLERİ

Tarih boyunca yolsuzluk sivil hayatla ilgili tüm alanlara yayılan bir problem olarak kabul edilmiştir (Iwasaki ve Suzuki, 2012: 54). Akademik literatürde de ise yolsuzluk kavramı 20.yy sürecinde oldukça fazla yer almıştır. Bu kavram günümüzde farklı sosyal bilim disiplinleri arasında ortak çalışma alanına girmiştir. Diğer disiplinlerle karşılaştırıldığında ekonomi araştırmacıları söz konusu kavramın nedenlerine veya belirleyicilerine ulaşmayı amaçlamışlardır. Bu bakımdan ekonomi araştırmacıları özel ve kamu sektörü yolsuzluk problemleri üzerinde yoğunlaşmışlardır (Shabbir ve Anwar, 2007: 751-752). Tüm dünyada sürdürülebilir bir kalkınmada yolsuzluğun etkilerinin olması nedeniyle önemli bir araştırma konusu haline gelmiştir. Bu bakımdan yolsuzluğa neden olan belirleyicileri ifade etmek yerinde olacaktır.

2.1.Ekonomik Büyüme

Yolsuzluk, kamu gücünün özel çıkarlar için kullanılması olarak tanımlanabilmektedir (Shah, 2006:5). Bürokratların kamu gücünü kuralları ihlal edecek bir şekilde bireysel kazanç sağlamak için kullandığı bir eylemdir. Bu durum hayatta kalmak için faaliyetlerini gerçekleştirmek ve oluşabilecek zaman kaybını ortadan kaldırmak isteyen birey ve firmaların olaya kamu görevlileri veya politikacıları zaman zaman dahil etmeleri gerekir (Jain, 2001:76). Bu bağlamda yolsuzluk ekonomik işleyişin etkin olmasını sağlayan bir destekleyici olarak algılanabilir (Mo,2001: 68). Başka açıdan bakıldığında Dünya Bankası ise yolsuzluğu ekonomik ve sosyal kalkınmanın önünde engel olarak görmektedir.

Ekonomik faktörler ise; sadece gelir veya politika değişiklikleri değil demografik değişkenler ekonomik kurumlara kadar birçok değişkenin dahil olduğu değişkenlerden oluşmaktadır. Yolsuzlukla ilişkisinin açıklanmasında gelir, GSYH vb. değişkenler üzerinde

durulmaktadır (Persson ve ark., 2003:958). Gelir artıkça yolsuzluk talebi azalmakta aynı zamanda yolsuzlukla mücadelede daha fazla kaynak oluşmaktadır. Literatür incelendiğinde; ekonomik büyüme ve kalkınma üzerinde yolsuzluğun etkilerinin araştırılmasının yoğun bir şekilde olduğu görülmektedir.

2.2. Fiyat İstikrarı

Ekonomilerde oluşan belirsizlik ve güvensiz ortamlar yatırımlar açısından olumsuz etki yaratmaktadır. Yatırım projelerinde kullanılacak malların fiyatlarının belirsizliği yüksek ve istikrarsız bir enflasyon ortamında artmaktadır. Diğer taraftan yatırımlar için kullanılacak malların fiyatlarının tekel oluşturan araçlar tarafından belirlenmesi de istikrarsız bir ortamda fiyatların yükselmesine neden olmaktadır. Bu bağlamda yüksek enflasyon oranı aracı davranışlarının denetleme maliyetlerinde de artışa neden olmaktadır. Artan maliyetler ise yolsuzluğun artmasına ve düşük yatırımlara neden olabilmektedir (Braun ve Di Tella,2004: 79).

Yolsuzluk olgusu genel olarak literatürde kamu otoritesiyle ilişkilendirilir. Kamu otoritesine duyulan güven ve saygı ile ilişkilendirilir. Bu bağlamda uygulanan herhangi bir ekonomik politika eğer başarısız olursa ekonomik anlamda kargaşa ortamı oluşur. Yüksek enflasyon oranı ise bu kargaşa ortamını temsil ettiği söylenebilir. Yüksek enflasyon ortamı olan ekonomilerde gelirin dağılımında adaletsizlik olduğu, gelirin bir kesimden diğerine doğru transfer edildiğini gösterir.

2.3. Vergi Yüğü

Vergi tüm dünyada bütün insanların (mükelleflerin) yaşamları boyunca bir kerede olsa ödemek zorunda olduğu bir durumu ifade etmektedir. Fakat bireyler vergiyi ödeyip ödememe durumunu kendi isteklerine göre ayarlamaktadırlar. Bu bakımdan vergiler devletler için varlığını sürdürme ve işleyişini gerçekleştirme unsuru olarak görülmeye, mükellefler boşluklardan yararlanarak vergi yükümlülüğünden kaçma eğiliminde olabilirler. Mükelleflerin vergi yükümlülüğünden kaçma eğilimleri onları kayıtdışı ekonomiye yönlendirmektedir (Łabendowicz, 2015: 1). Kayıtdışı ekonominin farklı tanımları olmakla beraber türleri yasal ve yasal dışı faaliyetler olarak ikiye ayrılmaktadır. Yasal faaliyetler: vergi kaçırma, vergiden kaçınma, vergi kaçırma ve vergiden kaçınmadır. Yasal olmayan faaliyetler ise; parasal işlemler (çalınan mallarla ticaret, uyuşturucu üretimi ve ticareti, kaçakçılık, fuhuş, kumar, tefecilik, yolsuzluk, dolandırıcılık, vb.) ve parasal olmayan işlemler (çalıntı mallar ve kaçakçılık işlemlerinde takas, uyuşturucu, kişisel kullanım için üretilen ve yetiştirilen uyuşturucu, hırsızlık, vb.) dir (Schneider ve Klinglmair, 2004: 4).

Devletler için vergi gelirlerinde sürekliliği sağlamak önemli bir amaçtır. Fakat vergi gelirinde sürekliliği sağlayacak yapısal belirleyicilerinin hepsini kısa dönemde gerçekleştiremez. Kısa dönemde belli ekonomik politikalarını, yolsuzluk düzeylerini ve vergi yönetimi kalitesini değiştirebilmektedir (Ghura, 1998: 4). Literatür incelendiğinde vergi gelirlerinin belirleyici üzerinde durulmaktadır. Bu bağlamda yapılan çalışmalarda yolsuzluk düzeyinin vergi gelirleri üzerine etkisini ele alan çalışmalar bulunmaktadır.

2.4. Kentleşme ve işsizlik

Kentleşme olgusu nüfusun kentsel alanlarda yoğunlaşması sürecidir. Lipset (1959) Modernizasyon Teorisi'nde demokrasinin bir yönetim şekli olarak yaygınlaşması ele almıştır. Lipset özellikle modernleşmeyi, demokrasi olgusunun ekonomik kalkınma ile ilgili olmasının bir nedeni olarak ele almaktadır. Toplumların belirli bir iktisadi gelişme seviyesine ulaştıktan sonra demokratikleşmeleri başlamaktadır. Zira iktisadi gelişmişlik belli bir seviyeden sonra siyasal ve sosyal gelişmeyi birlikte getirmektedir. Bu bağlamda sosyal gelişme göstergelerinden olan kentleşmenin kurumsal kapasiteyi artırarak yolsuzluğu azaltabileceğini savunur. Çünkü kentsel alanlarda bireylerin eğitim, medya erişimi devlet mekanizmalarını denetleme gücünü artırır. Diğer taraftan hızlı ve plansız kentleşme özellikle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde altyapı ve kamu hizmetlerine (okul, hastane vb.) yönelik talebi artırarak bürokratik rant fırsatlarını çoğaltabilir (Shleifer & Vishny, 1993:600). Özetle kentleşme ve yolsuzluk arasındaki ilişki doğrusal değildir. Kentleşmenin düşük seviyede olması yolsuzluğu artırabilirken, yüksek kentleşme kurumsal kaliteyi güçlendirebilir.

Krueger (1974), yolsuzluğun mevcut kaynakları etkin olmayan alanlara kayması neden olduğunu ve ekonomilerin istihdam kapasitesini zayıflattığını savunur. Bu bağlamda mevcut kaynakların etkin olmayan alanlarda kullanımı ise işsizlik oranını artırabilir. Diğer taraftan bazı gelişmekte olan ülkelerde kayıtdışı istihdam ve gayri resmi ödemeler kısa vadede işsizliği azaltabilir. Fakat söz konusu durum uzun vadede sürdürülebilir bir durum değildir. Literatürde genel kabul gören görüş ise yolsuzluğun işsizliği artırıcı etkiye sahip olduğudur (Aidt, 2009:280).

3. LİTERATÜR TARAMASI

Enflasyon olgusunu konu alan ampirik literatür incelendiğinde farklı değişkenlerle ilişkilerinin incelenmeye konu olduğu görülmektedir. Enflasyonun ekonomik büyüme etkilerinin konu alan çalışmalarda değişkenler aralarındaki ilişkinin ters U şeklinde olduğu öne sürülmüştür (Friedman, 1977). Cardoso (1992), Barro (1995), Alesina ve Perotti (1996), Bruno ve Easterly (1998), yaptıkları çalışmalar sonucunda enflasyonun ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin ters U şeklinde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Diğer taraftan enflasyonun etkilerini inceleyen çalışmalardan Easterly ve Fischer (2001), yaptıkları çalışmada hem gelişmiş hem de gelişmekte olan 38 ülke için ankete dayanarak enflasyonun düşük gelirli bireyler üzerindeki etkilerini araştırmıştır. Çalışma sonucunda enflasyon düşük gelirli bireylerin yaşam standartlarını etkilediğini ve adaletsiz gelir dağılımına yol açtığı sonucuna ulaşmışlardır. Meral (2005) yaptığı çalışmada Türkiye için enflasyonun kültürel faaliyetlerden olan okuma alışkanlığına etkilerini incelemiştir. Çalışma sonucunda yüksek enflasyonun bireylerde temel ihtiyaçlara öncelik vermesi sonucunda okuma alışkanlıklarını azalttığı sonucuna ulaşmıştır. Albanesi (2007), yaptıkları çalışmada OECD ülkelerinin 1960-2000 yılları arasında enflasyon cinsiyet eşitsizliği

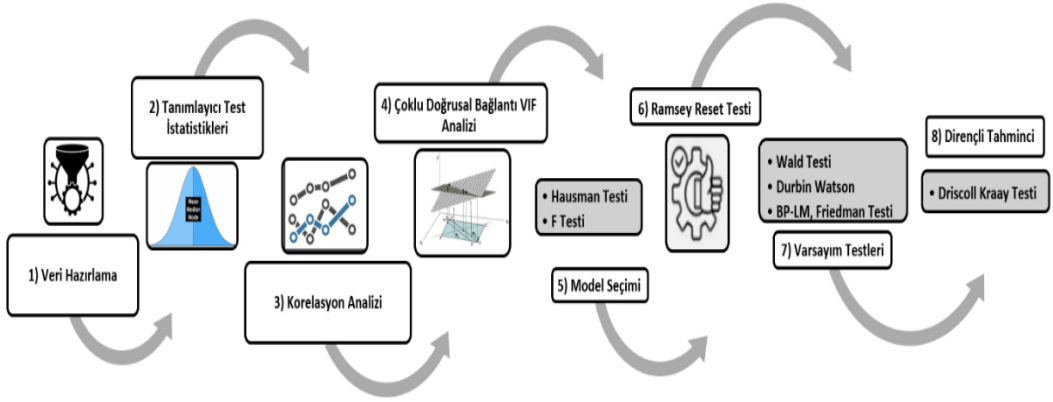
üzerinde etkilerini panel veri analizi ve dinamik panel veri modelleri kullanarak analiz etmiştir. Brückner ve Grüner (2010), yaptıkları çalışmada Latin Amerika ve Afrika ülkeleri için enflasyon ve politik protestolar arasındaki ilişkiyi VAR modeli ve Granger nedensellik testleri kullanılarak test etmişlerdir. Çalışma sonucu enflasyon şoklarının politik protestoları tetiklediği ve istikrarsızlığı olumsuz etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Şentürk ve Akbaş (2014), yaptıkları çalışmada Türkiye için işsizlik oranı, enflasyon oranı ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışma sonucunda enflasyon oranı ve işsizlik arasında karşılıklı nedensellik ilişkisi olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Karacan, Barış ve Yardımcı (2015), yaptıkları çalışmada Türkiye’de enflasyonun ekonomik ve sosyal etkilerini incelemiş ve enflasyonun adaletsizliği artırdığı sonucuna ulaşmışlardır. Bölükbaş (2019), yaptığı çalışmada, Türkiye’de ekonomik büyüme ile enflasyon arasındaki ilişkiyi 2005-2017 yılları arasında Panel ARDL modelini kullanarak incelemiştir. Çalışma sonucunda enflasyonun büyüme üzerinde pozitif bir etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Yolsuzluk olgusunu konu alan ampirik literatür üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde iki farklı görüş ortaya çıkmaktadır. Bunlar ahlakçılar ve revizyonistlerdir. Görüşlerden biri olan ahlakçılara göre, yolsuzluk kesin olarak kaldırılmalıdır fakat revizyonistlere göre ise çarkın işlemesi için önemli bir unsurdur. Ahlakçılar, yolsuzluğun mutlak olarak kaldırılması gerektiğini düşünürken; revizyonistler, yolsuzluğun çarkın işlemesinde önemli bir etken olduğunu ileri sürmektedir. Ekonominin ilerlemesi için yolsuzluğun olmasını savunanlar: Leff (1964), Leys (1965), Nye (1967), Huntington (1968), Friedrich (1972), Lui (1985) ve Acemoğlu ve Verdier (2000)’dir. Yolsuzluğun ekonomiler için olumsuz bir unsur olduğunu savunanlar ise; Gould ve Reyes (1983), Mauro (1995, 1996), Wei (1997), Tanzi ve Davoodi (1997), Gupta vd. (2000), Pellegrini ve Gerlach (2007), Rock ve Bonnett (2004)’dir. Yolsuzlukla ilgili yapılan çalışmaların bazılarına yer verecek olursak ilk olarak; Drury vd. (2006) yaptıkları çalışmada büyüme, yolsuzluk, yaşam beklentisi, GSYİH, nüfus artışı, tropikal iklim, hükümet harcamaları değişkenleri arasındaki ilişkiyi incelemişler. Çalışma sonucunda yolsuzluğun ekonomik büyümeyi negatif etkilediği sonucuna ulaşmışlardır. Bayar (2007), yaptıkları çalışmada Türkiye’de yolsuzluk ile ekonomik ve sosyal faktörler arasındaki ilişki zaman serisi regresyon analizi ile test edilmiştir. Çalışma sonucunda dış ticaretin artmasıyla beraber yolsuzluk seviyesini arttırabileceği sonucuna ulaşmıştır. Yapraklı (2008), yaptığı çalışmada GSYİH, şeffaflık, politik istikrar, yolsuzluk, ifade özgürlüğü, hukuk üstünlüğü değişkenleriyle ekonomik büyüme ve yolsuzluk arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonucunda yolsuzluk ile ekonomik büyüme arasında negatif ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Cieślik ve Goczek (2018), yaptıkları çalışmada yolsuzluk ve yabancı yatırımlar arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışma sonucunda yolsuzluk ve yatırımlar arasında negatif bir ilişkinin olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Feruni vd. (2020) yaptıkları çalışmada yolsuzluk, ekonomik özgürlük ve kentleşmenin ekonomik kalkınma üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Çalışma sonucunda yolsuzluğun ekonomik kalkınma üzerinde negatif etkiye diğer değişkenler ise pozitif etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Paulo vd. (2022) yaptıkları çalışmada ekonomik gelişme ve yolsuzluk arasındaki ilişkileri incelemişlerdir. Çalışma sonucunda yolsuzluk ve

ekonomik büyüme arasında ters ilişkinin olduğudur. Tutar, Fırat ve Balkaya (2022) yaptıkları çalışmada Türkiye’de yolsuzluğun, ekonomik büyümeye üzerindeki etkilerini incelemişler. Çalışma sonucunda yolsuzluğun ekonomik büyümeyi negatif olarak etkilediği sonucuna ulaşmışlardır. Yamaka, Abdioğlu ve Doğan (2022) yaptıkları çalışmada yolsuzluk olasılığını etkileyen faktörleri araştırmışlardır. Çalışma sonucunda G20 ülkelerinde enflasyon oranı ve işsizlik oranındaki artışlar yolsuzluk olasılığını artırmaktadır. Sezgin Kıroğlu ve Sezgin (2023), yaptıkları çalışmada ekonomik ve sosyal faktörleri ile suç oranları arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Çalışma sonucunda enflasyonun suç oranlarında artışa neden olabileceği değerlendirilmiştir. Hıçkırın (2025), yaptığı çalışmada enflasyon ile yolsuzluk arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonucunda enflasyonun yolsuzluk algısı üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Çiftçi, Benli ve Hıçkırın (2025), yaptıkları çalışmada gelişmekte olan ülkelerde enflasyon ve yolsuzluk dinamikleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışma sonucunda enflasyon oranlarının artışı ekonomik istikrarsızlık yaratarak kamu kurumlarının yolsuzluğu artırmaktadır.

4. YÖNTEM

Bu çalışma enflasyonun yolsuzluk üzerindeki etkisini analiz etmektedir. Çalışmanın örneklemini E7 ülkeleri (Brezilya, Endonezya, Hindistan, Türkiye, Meksika, Çin ve Rusya) ve G7 ülkelerinden (Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, İngiltere ve ABD) oluşturmaktadır. İki farklı ülke grubunun 2012-2024 yılları arasındaki yıllık verilerinden yararlanılarak analizler yapılmıştır. Çalışmanın uygulama adımları Şekil 1’de yer aldığı gibidir. Çalışmanın uygulama kısmı 8 adımdan oluşmaktadır. Birinci adımda yolsuzluk ve enflasyon ile birlikte diğer değişkenlere ait veriler elde edilmiş ve panel veri formatına dönüştürülmüştür. Çalışmanın ikinci adımında tanımlayıcı test istatistikleri olarak değişkenlere ait ortalama, standart sapma gibi ölçütlere bakılmıştır. Çalışmanın üçüncü aşamasında korelasyon analizi yapılmıştır. Dördüncü adımda değişkenler arasında çoklu doğrusal bağlantı sorunu olup olmadığını tespit etmek için VIF analizi yapılmıştır. Panel veri modelinde uygun panel veri yönteminin tercih edilmesi için Hausman testi ve F testi yapılmıştır. Çalışmanın 6 adımda model kurma hatasının olup olmadığını Ramsey Reset testi ile incelenmiştir. Çalışmanın yedinci adımda uygun panel modeli seçildikten sonra farklı varyanslılık, otokorelasyon ve birimlerarası korelasyon sorununun olup olmadığını tespit etmek için sırasıyla Wald testi, Durbin Watson testi ve BP-LM ile Friedman testleri yapılmıştır. Çalışmanın son adımında ise dirençli tahminci yöntemi olan Driscoll Kraay testi yapılmıştır.

Şekil 1. Çalışmanın Uygulama Adımları

4.1. Veriler ve Tanımlayıcı İstatistikler

Aşağıda oluşturulan iktisadi modelde yolsuzluk bağımlı değişken iken enflasyon ve diğer değişkenler bağımsız değişken olarak seçilmiştir. Değişkenlere ait detaylar Tablo 1’de yer almaktadır.

$$COR = f(INF, UNM, URB, TRO, FDI, GDP, EFI, TAX) \quad (1)$$

Tablo 1’de yer alan COR değişkeni bağımlı değişken olup ülkelerdeki yolsuzluk algısının düzeyini ölçen ve yüksek değerlerin daha düşük yolsuzluğu ifade ettiği bir endekstir. COR değişkeni 0 ile 100 arasında değerler alır. Değer 0’a yaklaştıkça yolsuzluğun çok yüksek algılandığını, 100’e yaklaştıkça ise yolsuzluğun düşük algılandığını ve kamu yönetiminde şeffaflık ile birlikte güvenin yükseldiğini ifade eder.

Tablo 1. Analizde Kullanılan Değişkenler

Kısaltma	Değişken	Değişken Türü	Kaynak
COR	Yolsuzluk Algısı Skoru	Bağımlı Değişken	Transparency International, https://www.transparency.org/en/
INF	Enflasyon	Bağımsız Değişken	World Bank Data, https://data.worldbank.org/
UNM	İşsizlik	Bağımsız Değişken	World Bank Data, https://data.worldbank.org/
URB	Kentleşme	Bağımsız Değişken	World Bank Data, https://data.worldbank.org/
TRO	Ticari Açıklık	Bağımsız Değişken	World Bank Data, https://data.worldbank.org/
FDI	Doğrudan Yabancı Yatırım	Bağımsız Değişken	World Bank Data, https://data.worldbank.org/
GDP	Kişi Başı Gayrisafi Yurtiçi Hasıla	Bağımsız Değişken	World Bank Data, https://data.worldbank.org/
EFI	Ekonomik Özgürlük Endeksi	Bağımsız Değişken	The Heritage Foundation, https://www.heritage.org/index/
TAX	Vergi Yüğü	Bağımsız Değişken	World Bank Data, https://data.worldbank.org/ Trading Economics, https://tradingeconomics.com/indicators

Bağımsız değişkenlerden Enflasyon (INF), fiyatlar genel seviyesindeki yıllık yüzdesel değişimi göstererek makroekonomik istikrarı yansıtırken; İşsizlik (UNM), işgücünün çalışmayan kesiminin oranını ifade eder. Kentleşme (URB), şehirlerde yaşayan nüfusun toplam nüfusa oranını ölçerek ekonomik ve sosyal gelişmişlik hakkında bilgi verir. Ticari Açıklık (TRO), dış ticaretin (ihracat + ithalat) GSYİH içindeki payını göstererek ekonominin dışa entegrasyon derecesini yansıtır. Doğrudan Yabancı Yatırım (FDI), ülkeye gelen net yabancı sermaye girişlerini ifade ederken; Kişi Başı Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (GDP), kişi başına düşen ekonomik üretim düzeyini ve refah seviyesini ortaya koyar. Ekonomik Özgürlük Endeksi (EFI), mülkiyet hakları, iş özgürlüğü, ticaret serbestisi gibi faktörleri içeren ve ekonomik faaliyetlerin serbestlik düzeyini ölçen bileşik bir göstergedir. Son olarak Vergi Yüğü (TAX), devletin vergi gelirlerinin GSYİH'ye oranını temsil ederek kamu kesiminin ekonomideki payını ortaya koyar.

E7 ülkeleri için değişkenlerin tanımlayıcı test istatistikleri Tablo 2' de verilmiştir. Her bir değişken için tanımlayıcı test istatistikleri "Tüm" tüm veri seti için genel durumu, "Gruplar arası" E7 ülkeleri arasındaki farklılıkları ve "Grup içi" ise zaman içinde ülke içi değişimi göstermektedir. COR değişkenine bakıldığında genel ortalamanın (36.15) olduğu görülmektedir. COR değişkeni yolsuzluk algısına ait skor olup 100 üzerinden değerlendirilmekte ve yüksek olması olumlu kabul edilmektedir. Tüm ortalama dikkate alındığında düşük yolsuzluk algısının olduğu görülmektedir. Ayrıca COR değişkeninin gruplar arası standart sapması (5.06) iken grup içi standart sapması ise (2.83) dür. Bu durum

lkeler arasındaki farkların zaman içi değişimden daha belirgin olduğunu göstermektedir. INF değişkeninin genel ortalamasının (7.99) olduğu tespit edilmiştir. INF değişkeninin tüm ülkeler için değerlendirildiğinde minimum değeri (-0.71) iken maksimum değeri ise (96.04) tür. INF değişkeni (13.41)'lik yüksek standart sapmaya sahiptir. INF değişkeni için grup içi standart sapma (10.88) iken gruplar arası standart sapma (8.43) tür. Bu durum INF değişkeni için zaman içi değişimin ülkeler arasındaki farklardan daha belirgin olduğunu göstermektedir. UNM değişkeni genel ortalamasının (6.37) olduğu görülmektedir. UNM değişkeni minimum (2.53) iken maksimum (13.73) tür. Ayrıca UNM değişkeninin standart sapmasına bakıldığında tüm veri seti için (2.98), gruplar arası (2.87) ve grup içi ise (1.31)'dir. UNM değişkeni içinde ülkeler arasındaki farkların zaman içi değişimden daha belirgin olduğu tespit edilmiştir. URB değişkenine bakıldığında genel ortalama (66.37) dir.

Tablo 2. E7 lkeleri İçin Tanımlayıcı Test İstatistikleri

Değişkenler		Ortalama	Standart Sapma	Min.	Max.	Gözlem Sayısı
COR	Tüm	36.15	5.50	22	50	N = 91
	Gruplar arası		5.06	27.76	40.76	n = 7
	Grup içi		2.83	29.46	45.46	T = 13
INF	Tüm	7.99	13.41	-0.71	96.04	N = 91
	Gruplar arası		8.43	1.69	26.53	n = 7
	Grup içi		10.88	-12.25	77.50	T = 13
UNM	Tüm	6.37	2.98	2.53	13.73	N = 91
	Gruplar arası		2.87	3.85	10.69	n = 7
	Grup içi		1.31	3.14	10.08	T = 13
URB	Tüm	66.37	16.95	31.63	88.02	N = 91
	Gruplar arası		18.05	34.11	86.53	n = 7
	Grup içi		2.19	59.19	72.96	T = 13
TRO	Tüm	48.07	14.91	24.32	88.83	N = 91
	Gruplar arası		14.74	29.78	74.53	n = 7
	Grup içi		5.85	36.22	69.57	T = 13
FDI	Tüm	1.95	1.05	-1.74	4.14	N = 91
	Gruplar arası		.812	1.06	3.42	n = 7
	Grup içi		0.73	-0.85	3.90	T = 13
GDP	Tüm	8639.34	4109.50	1429.32	15941.45	N = 91
	Gruplar arası		4018.04	1952.78	12604.58	n = 7
	Grup içi		1701.75	4697.93	12913.26	T = 13
EFI	Tüm	58.15	5.33	48	67.20	N = 91
	Gruplar arası		4.72	53.58	64.93	n = 7
	Grup içi		3.01	52.10	64.66	T = 13
TAX	Tüm	10.67	5.33	0.13	22.09	N = 91
	Gruplar arası		5.48	0.17	17.65	n = 7
	Grup içi		1.56	7.50	20.45	T = 13

Kentleşme oranını gösteren URB değişkeninin grup içi standart sapmasına bakıldığında (2.19) iken gruplar arası standart sapma (18.05)'dir. Bu sonuçlara göre kentleşmenin zamanla fazla değişmediği ancak ülkeler arasında ciddi farklılıklar olduğu görülmektedir. TRO değişkeninin genel ortalamasının (48.07) olduğu, minimum değerinin (24) maksimum değerinin ise (88) olduğu tespit edilmiştir. TRO değişkeninin grup içi standart sapmasına bakıldığında (5.85) gruplar arası standart sapmasına bakıldığında ise (14.74)'lük bir değere sahip olduğu tespit edilmiştir. TRO değişkeni için ülkeler arasındaki farkların zaman içi değişimden daha belirgin olduğu görülmektedir. FDI değişkeni için genel ortalamasının (1.95), minimum değerinin (-1.74) maksimum değeri ise (4.14) olarak tespit edilmiştir. FDI değişkeninin negatif olması bazı yıllarda sermaye çıkışı olduğunu göstermektedir. FDI değişkeni için standart sapmaya bakıldığında gruplar arası ve grup içi standart sapma arasında önemli bir fark olmamakla birlikte gruplar arası farkın görece yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu durum FDI değişkeni için nispeten ülkeler arasındaki farkların zaman içi değişimden daha belirgin olduğunu göstermektedir. GDP değişkeni olan kişi başı GSYİH değişkeninin genel ortalamasına bakıldığında (8,639) dolar olduğu, minimum (1,429) dolar iken maksimum ise (15,941) dolar olduğu görülmektedir. Örneklem toplam veri seti için kişi başı milli gelir arasında önemli farkların olduğu tespit edilmiştir. GDP değişkeni için grup içi standart sapma (1,701) dolar iken gruplar arası standart sapma (4,018) dolar dır. GDP değişkeni açısından bakıldığında ülkeler arası gelişmişlik farkının ülkelerin zamanla gelişiminden daha belirgin olduğu görülmektedir. EFI değişkenine bakıldığında genel ortalamasının (58.15) olduğu, minimum değerinin 48 maksimum değeri ise 67.20 olarak tespit edilmiştir. EFI değişkeni için standart sapmanın (5.33) olarak görece düşük olduğu tespit edilmiştir. TAX değişkeninin genel ortalamasının (10.67), minimum (0.13) maksimum ise (22.09) olduğu tespit edilmiştir. TAX değişkeni için grup içi standart sapma (1.56) iken gruplar arası (5.48) olduğu tespit edilmiştir. Vergi politikalarının zamanla çok sık değişmediği ancak ülkeler arası ciddi farklılıklar olduğu görülmektedir. Değişkenlerin tümü için bir değerlendirilme yapıldığında zaman içinde en çok dalgalanma gösteren değişkenlerin INF, GDP, TRO olduğu tespit edilirken ülkelere göre en fazla farklılık gösteren değişkenlerin ise URB, GDP ve COR değişkenleri olduğu tespit edilmiştir. Bunlara ek olarak EFI, UNM ve TAX değişkenlerinin normal dağılım açısından daha istikrarlı oldukları söylenebilir.

Tablo 3. G7 Ülkeleri İçin Tanımlayıcı Test İstatistikleri

Değişkenler		Ortalama	Standart Sapma	Min.	Max.	Gözlem Sayısı
COR	Tüm	71.35	9.95	42	84	N = 91
	Gruplar arası		10.14	49.92	79.30	n = 7
	Grup içi		3.15	63.42	77.42	T = 13
INF	Tüm	2.07	1.83	-0.87	7.91	N = 91
	Gruplar arası		0.64	0.90	2.68	n = 7
	Grup içi		1.73	-1.23	7.54	T = 13
UNM	Tüm	6.16	2.72	2.35	12.68	N = 91
	Gruplar arası		2.58	3.04	10.15	n = 7
	Grup içi		1.27	2.79	9.33	T = 13
URB	Tüm	81.01	5.99	68.68	92.13	N = 91
	Gruplar arası		6.38	70.46	91.62	n = 7
	Grup içi		0.75	79.23	82.84	T = 13
TRO	Tüm	56.24	17.20	23.08	89.06	N = 91
	Gruplar arası		18.01	26.96	79.13	n = 7
	Grup içi		3.88	49.78	69.50	T = 13
FDI	Tüm	1.75	1.62	-0.89	12.08	N = 91
	Gruplar arası		0.75	0.55	2.65	n = 7
	Grup içi		1.46	-1.55	11.39	T = 13
GDP	Tüm	46005.97	10572.60	30639.88	85809.9	N = 91
	Gruplar arası		9813.74	34928.18	64986.23	n = 7
	Grup içi		5320.86	32728.13	66829.64	T = 13
EFI	Tüm	71.21978	5.90	58.8	80.20	N = 91
	Gruplar arası		5.94	62.06	77.63	n = 7
	Grup içi		2.05	64.57	75.27	T = 13
TAX	Tüm	20.37	7.78	9.76	34.44	N = 91
	Gruplar arası		8.02	11.22	31.62	n = 7
	Grup içi		2.21	13.34	30.61	T = 13

G7 ülkeleri için değişkenlerin tanımlayıcı test istatistikleri Tablo 3'te verilmiştir. COR değişkenine bakıldığında genel ortalamasının (71.35) ile oldukça yüksek bir düzeyde olduğu görülmektedir. Bu durum özellikle E7 ülkeleri ile karşılaştırıldığında G7 ülkelerinde yolsuzluğun algılanan düzeyinin oldukça düşük olduğunu ve şeffaf yönetim anlayışının güçlü olduğunu göstermektedir. Gruplar arası standart sapmanın grup içine görece yüksek olması ülkeler arası farkların daha yüksek olduğunu göstermektedir. INF değişkenine bakıldığında genel ortalamasının (2.07) gibi düşük bir değere sahip olduğu özellikle E7 ülkeleri ile karşılaştırıldığında fiyat istikrarının G7 ekonomilerinde sağlandığını göstermektedir. INF değişkeninin grup içi standart sapmasının (1.73) gruplar arası standart sapmasına (0.64) göre yüksek olması, ülkelerin zaman içinde enflasyon oranlarında farklılıklar yaşadığını göstermektedir. UNM değişkeninin genel ortalamasına bakıldığında (6.16) ile E7 ülkelerine yakın seviyededir. URB değişkeninin genel ortalamasına bakıldığında (81.01) ile E7 ülkelerine göre yüksek bir kentleşmenin oranına sahip olduğu görülmektedir. Kentleşme oranını gösteren URB değişkeninin grup içi standart sapmasına

bakıldığında (0.75) iken gruplar arası standart sapma (6.38)'dir. Bu sonuçlara göre kentleşmenin E7 ülkelerinde olduğu gibi zamanla fazla değişmediği ancak ülkeler arasında ciddi farklılıkların olduğu görülmektedir. TRO değişkenine bakıldığında genel ortalamanın (56.24) ile E7 ülkelere göre G7 ülkelerinin görece açık ekonomiler olduğu söylenebilir. TRO değişkeninin grup içi standart sapmasının (3.88) gruplar arası standart sapmasına ise (18.01) göre yüksek olması, ülkelerin zaman içinde ticari açıklık oranlarında farklılıklar yaşadığını göstermektedir. FDI değişkeni genel ortalama olarak (1.75) düzeyindedir. G7 ülkelerinin FDI genel ortalaması E7 ülkelere göre nispeten azdır. Ancak FDI değişkeni için maksimum değer (12.08) gibi oldukça yüksek bir seviyeye ulaşması, belirli dönemlerde bazı ülkelerde yoğun yatırım girişleri yaşandığını ve E7 ülkelere göre yüksek olduğunu göstermektedir. GDP değişkeninin genel ortalaması \$46,006 gibi yüksek bir değerde olup, G7 ülkelerinin E7 ülkelere göre yüksek gelirli ekonomi sınıfında yer aldığını doğrulamaktadır. GDP değişkeni için hem grup içi hem gruplar arası farklar yüksektir, bu da zamana ve ülkelere göre farklılıkların oluştuğunu göstermektedir. G7 ülkeleri için EFI değişkeninin genel ortalamasına bakıldığında (71.22) ile E7 ülkelere göre görece yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. G7 ülkeleri için TAX değişkeninin genel ortalamasına bakıldığında (20.37) olup görece yüksektir. Gruplar arası standart sapma grup içine göre daha fazladır. Bu durum G7 ülkeleri için TAX değişkeni özelinde ülkeler arasındaki farkların zaman içi değişimden daha belirgin olduğunu göstermektedir.

Tanımlayıcı test istatistikleri E7 ve G7 ülkeleri için yukarıda ele alınmıştır. Özet olarak iki ülke grubu karşılaştırıldığında G7 ülkeleri genel olarak daha düşük enflasyon, daha yüksek kişi başı gelir, daha yüksek yolsuzluk algısı skoru (yani daha düşük yolsuzluk), daha yüksek ekonomik özgürlük ve daha yüksek vergi yükü ile öne çıkmaktadır. Bu karşılık E7 ülkelerinde ise daha yüksek enflasyon ve büyüme odaklı yapılar, daha düşük kurumsal kalite, daha yüksek oynaklık göze çarpmaktadır.

Tablo 4. E7 Ülkeleri İçin Korelasyon Analizi Sonuçları

	COR	INF	UNM	URB	TRO	FDI	GDP	EFI	TAX
COR	1.0000								
INF	-0.0717	1.0000							
UNM	0.4107	0.3274	1.0000						
URB	-0.2854	0.2144	0.2522	1.0000					
TRO	-0.3913	0.3257	-0.1504	0.1764	1.0000				
FDI	0.0477	-0.1663	0.2025	0.3002	-0.0485	1.0000			
GDP	-0.2428	0.2463	0.0260	0.7863	0.1691	-0.0762	1.0000		
EFI	-0.0291	0.0240	-0.0889	0.2110	0.5340	0.0918	0.0079	1.0000	
TAX	-0.0160	0.3523	0.5495	0.5320	0.2812	0.0398	0.5980	-0.0459	1.0000

Tablo 4'de E7 ülkelere ait değişkenlerin korelasyon analiz sonuçları yer almaktadır. COR ile UNM değişkeni arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde bir ilişki vardır ($r = 0.4107$). Bu sonuç E7 ülkelerinde işsizliğin arttığı durumlarda yolsuzluk algısının da kötüleştiğini (skorun düşmesi) dolaylı olarak gösterebilir. Ekonomik istikrarsızlık ile kurumsal bozulma arasında bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. COR ile URB değişkeni arasında negatif

yönde zayıf düzeyde bir ilişki vardır. Bu durum zayıf düzeyde de olsa kentleşmenin artması, yolsuzluk algısında bozulma ile ilişkilendirilebilir. Bu, hızlı kentleşmenin kurumsal kontrol mekanizmalarını zorladığı hipoteziyle desteklenebilir. COR ile TRO değişkeni arasında negatif yönde orta düzey bir ilişki vardır. Bu durumda artan dışa açıklıkla birlikte E7 ülkelerinde yolsuzluk algısı bozuluyor olabilir. Bu durum, dış ticaretin kurumsal şeffaflık sağlamadığı veya tersine baskı oluşturduğu şeklinde yorumlanabilir. COR ile diğer değişkenler (INF, FDI, GDP, EFI, TAX) arasında belirgin bir korelasyon gözlenmemektedir. Bu da güçlü doğrudan ilişkilerin olmadığını göstermektedir.

Tablo 5'te G7 ülkelerine ait değişkenlerin korelasyon analiz sonuçları yer almaktadır. COR değişkeni ile EFI arasındaki korelasyon güçlü ve pozitif yöndedir ($r = 0.7859$). Buna göre G7 ülkelerinde ekonomik özgürlük arttıkça yolsuzluk algısının da iyileştiğini (skorun arttığını) göstermektedir. Kurumsal kalite ile liberal ekonomik yapı arasındaki sıkı ilişki bu veride net biçimde yansıyor. COR değişkeni ile URB arasındaki korelasyon pozitif ve güçlü sayılabilecek şekildedir. Kentleşme ile birlikte şeffaflık ve kamu hizmetlerine erişimin artması gibi olumlu etkiler yolsuzluk algısını iyileştirebilir.

Tablo 5. G7 Ülkeleri İçin Korelasyon Analizi Sonuçları

	COR	INF	UNM	URB	TRO	FDI	GDP	EFI	TAX
COR	1.0000								
INF	0.0339	1.0000							
UNM	-0.6346	-0.2083	1.0000						
URB	0.5713	-0.0545	-0.6852	1.0000					
TRO	0.1718	0.2080	0.1670	-0.4624	1.0000				
FDI	0.3240	0.1029	-0.0418	-0.0822	0.2495	1.0000			
GDP	0.2937	0.3428	-0.3545	0.1568	-0.3388	0.0778	1.0000		
EFI	0.7859	0.0903	-0.5850	0.4560	-0.1024	0.3002	0.4436	1.0000	
TAX	-0.3308	-0.1525	0.0027	0.2946	-0.1093	-0.2822	-0.6181	-0.4540	1.0000

COR değişkeni ile UNM değişkeni arasındaki korelasyon negatif ve güçlüdür. İşsizliğin artması, yolsuzluk algısında kötüleşme ile ilişkilidir. G7'de ekonomik refahın düşmesi, kurumsal güvene de zarar verebilir. COR ile FDI ve GDP arasındaki ilişkiler zayıf ve pozitif yönlüdür. Ekonomik büyüme ve yabancı yatırımlar kısmen de olsa kurumsal kaliteyi desteklediği söylenebilir. COR ile TAX arasındaki ilişki zayıf ve negatif yönlüdür. Vergi yükü arttıkça yolsuzluk algısının olumsuz etkilenebileceğini göstermektedir.

E7 ve G7 ülkeleri için yapılan korelasyona analizleri karşılaştırıldığında E7 ülkelerinde yolsuzluk ile en çok ilişkili değişkenler işsizlik, ticari açıklık iken G7 ülkelerinde ise yolsuzluk ile en çok ilişkili değişkenler ekonomik özgürlük, kentleşme, işsizliktir. E7 ülkelerinde yolsuzluğun daha çok ekonomik istikrarsızlık ve açıklıkla, G7 ülkelerin 'de ise kurumsal yapı ve toplumsal gelişmişlikle bağlantılı olduğu söylenebilir.

4.2. Veriler ve Tanımlayıcı İstatistikler

E7 ve G7 ülkeleri için tanımlayıcı test istatistikleri ve korelasyon analizinden sonra regresyon analizine geçilmeden önce değişkenlerin birim kök içerip içermediğine bakılması gerekmektedir. Panel veri analizinde, özellikle zaman boyutunun kısa olduğu durumlarda, panel birim kök testleri düşük istatistiksel güce sahiptir ve güvenilir sonuçlar üretmeyebilir (Baltagi, 2005; Hsiao, 2014). Çalışmanın veri setindeki zaman boyutu 2012-2024 yılları arasında 13 yıllık olduğu için birim kök analizine gerek duyulmamıştır. Birim kök analizinde birinci nesil birim kök analizleri veya ikinci nesil birim kök analizlerine karar vermek için yatay kesit bağımlılığı analizleri yapılmaktadır. Birim kök analizleri yapılmadığı için yatay kesit bağımlılığı analizi de yapılmamıştır. Regresyon analizine geçilmeden önce değişkenler arasında çoklu doğrusal bağlantıyı kontrol etmek için VIF analizi yapılmalıdır. VIF analizi ile E7 ve G7 ülke grupları için oluşturulacak regresyon modelinde hangi değişkenlerin modelde tutulması gerektiğine karar verilecektir.

Tablo 6. Çoklu Doğrusal Bağlantı İçin VIF Analizi Sonuçları

E7 Ülkeleri			G7 Ülkeleri		
Değişkenler	VIF	1/VIF	Değişkenler	VIF	1/VIF
GDP	6.85	0.15	TAX	3.86	0.26
URB	5.57	0.18	URB	3.70	0.27
TAX	4.32	0.23	GDP	3.47	0.29
UNM	3.47	0.29	EFI	2.99	0.33
TRO	2.62	0.38	UNM	2.81	0.36
EFI	1.85	0.54	TRO	2.07	0.48
FDI	1.65	0.61	INF	1.46	0.68
INF	1.60	0.63	FDI	1.24	0.81
Ortalama VIF	3.49		Ortalama VIF	2.70	

Tablo 6’da E7 ve G7 ülkeleri ile yapılacak çoklu regresyon denkleminde değişkenler arasında çoklu doğrusal bağlantı sorunu olup olmadığını tespit etmek için yapılan VIF analizi sonuçları yer almaktadır. VIF değerleri 5 veya 10’dan büyük olduğunda çoklu doğrusal bağlantı sorunun önemli olduğu söylenebilir (Gujarati ve Porter, 2009; Güriş vd., 2011). Bir diğer ifade ile bağımsız değişkenler arasındaki yüksek ilişki model tahmin edilmesinde yanıltıcı sorunlar ortaya çıkaracaktır. Tablo 7’ye bakıldığında E7 ülkeleri için değişkenlerin ortalama VIF değeri 3.49 olup 5’in altındadır. E7 ülkeleri için GDP ve TAX değişkenlerinin VIF değerleri 5’in üzerinde 10’un altındadır. Bu durumda alternatif model oluşturulurken GDP ve TAX değişkenlerinin dahil edilmediği alternatif modeller oluşturulabilir. G7 ülkeleri için değişkenlerin ortalama VIF değeri 2.70 olup tüm değişkenlerin VIF değeri 5’in altındadır. Her iki ülke birlikte değerlendirildiğinde tüm değişkenler regresyon denkleminde bağımsız değişken olarak eklenmiştir.

Tablo 7. E7 ve G7 Ülkeleri İçin Model Seçim Sonuçları

E7 Ülkeleri	Hausman Test		F (6,76) = 28.50	F Testi
	Ki-Kare Değeri	Olasılık Değeri		Olasılık Değeri
	189,09	0,0001		0,0001
G7 Ülkeleri	Hausman Test		F (6,76) = 9.23	F Testi
	Ki-Kare Değeri	Olasılık Değeri		Olasılık Değeri
	20,09	0,0054		0,0001

Tablo 7’de E7 ve G7 ülke grupları için panel veri analizinde kullanılacak uygun modelin belirlenmesi amacıyla Hausman testi ve F testi sonuçlarına yer verilmiştir. Hausman testi, sabit etkiler (FE) ile rassal etkiler (RE) modelleri arasında seçim yapmayı sağlamaktadır. Buna göre, E7 ülkeleri için elde edilen Ki-Kare değeri 189,09 olup olasılık değeri 0,0001’dir. Bu sonuç, %1 anlamlılık düzeyinde rassal etkiler modelinin tutarsız olduğunu ve sabit etkiler modelinin tercih edilmesi gerektiğini göstermektedir. Benzer şekilde G7 ülkelerinde de Ki-Kare değeri 20,09 ve olasılık değeri 0,0054 olarak bulunmuş, bu değerler rassal etkiler modelinin reddedilerek sabit etkiler modelinin seçilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. F testi ise sabit etkiler modelinin havuzlanmış modelden (pooled OLS) daha uygun olup olmadığını test etmektedir. Elde edilen sonuçlara göre, E7 ülkeleri için de F istatistiği 28,50 G7 ülkeleri için ise 9,23 tür. Her iki ülke grubu için F istatistiklerine ait olasılık değerleri %1 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Bu durum, sabit etkiler modelinin havuzlanmış modele kıyasla anlamlı biçimde daha iyi uyum sağladığını göstermektedir. Hausman ve F testi sonuçlarına göre hem E7 hem de G7 ülkeleri için yapılacak panel veri analizlerinde sabit etkiler modeli kullanılacaktır.

Sabit etkiler modeline ait varsayımlara geçmeden önce modelin önemli açıklayıcı değişkenleri dışarıda bırakıp bırakmadığını, doğrusal form varsayımının ihlal edilip edilmediğini anlamak ve model kurma hatalarını tespit etmek Ramsey Reset (1969) testi yapılmalıdır.

Tablo 8. E7 ve G7 Ülkeleri İçin Ramsey Reset Test Sonuçları

Test	E7 Ülkeleri İçin	G7 Ülkeleri İçin
	Testler	Testler
ResetS Test	Debenedictis-Giles ResetS1 Test = 2.008 P-Value > F(2, 80) 0.1410	Debenedictis-Giles ResetS1 Test = 0.654 P-Value > F(2, 80) 0.5225
	Debenedictis-Giles ResetS2 Test = 1.877 P-Value > F(4, 78) 0.1228	Debenedictis-Giles ResetS2 Test = 0.498 P-Value > F(4, 78) 0.7369
	Debenedictis-Giles ResetS3 Test = 1.401 P-Value > F(6, 76) 0.2253	Debenedictis-Giles ResetS3 Test = 0.724 P-Value > F(6, 76) 0.6317

Tablo 8’de E7 ve G7 ülkeleri için Ramsey Reset test sonuçları yer almaktadır. Her iki ülke grubunda da üç farklı versiyon için p-değerleri 0.05’in üzerinde olduğu için model kurma

hatası tespit edilmemiştir. Bu sonuç, seçilen sabit etkiler modelinin bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiyi yeterli düzeyde yakaladığını göstermektedir.

Tablo 91. E7 ve G7 Ülkeleri İçin Sabit Etkili Modellere Ait Varsayımların Test Sonuçları

Varsayımlar	E7 Ülkeleri İçin	G7 Ülkeleri İçin
	Testler	Testler
Farklı varyanslılık	Modified Wald Testi chi2 (7) = 28.09 Prob>chi2 = 0.0002	Modified Wald Testi chi2 (7) = 45.29 Prob>chi2 = 0.0001
Otokorelasyon	Modified Bhargava et al. Durbin–Watson Testi = 0.9951 Baltagi–Wu LBI = 1.2912	Modified Bhargava et al. Durbin–Watson Testi = 1.0175 Baltagi–Wu LBI = 1.2132
Birimler arası Korelasyon	Breusch–Pagan LM Testi: chi2(21) = 41.79, Pr = 0.0045 Friedman's Testi: 15.560, Prob = 0.0163	Breusch–Pagan LM Testi: chi2(21) = 63.43, Pr = 0.0001 Friedman's Testi: 24.358, Prob. = 0.0004

Tablo 9’da sabit etkiler modellerinde temel varsayımlardan olan farklı varyanslılık, otokorelasyon ve birimler arası korelasyonun varlığı E7 ve G7 ülkeleri için ayrı ayrı test edilmiştir. Farklı varyanslılık (heteroskedastisite) Modified Wald testi ile incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, E7 ve G7 ülkeleri için farklı varyanslılık sorununun var olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Otokorelasyon varsayımı Modified Bhargava et al. Durbin–Watson ve Baltagi–Wu LBI testleri ile incelenmiştir. E7 ülkelerinde Durbin–Watson değeri 0.9951 ve LBI değeri 1.2912, G7 ülkelerinde ise sırasıyla 1.0175 ve 1.2132 olarak bulunmuştur. Bu değerler 2’nin oldukça altında olduğundan, her iki grupta da pozitif yönde otokorelasyon sorununun varlığına işaret etmektedir. Birimler arası korelasyon (cross-sectional dependence) için Breusch–Pagan LM ve Friedman testleri uygulanmıştır. LM ve Friedman testlerinin sonuçlarına göre E7 ve G7 ülkelerinde birimler arası korelasyonun var olduğu tespit edilmiştir. Genel olarak, her iki ülke grubu için sabit etkili modellerde farklı varyanslılık, otokorelasyon ve birimler arası korelasyon sorunlarının mevcut olduğu tespit edilmiştir. Panel veri analizinde bu üç sorunun bir arada bulunması durumunda, klasik standart hata tahmin yöntemleri güvenilir sonuçlar vermez. Bu nedenle, hem heteroskedastisiteye hem de serisel bağımlılığa (otokorelasyon) hem de yatay-kesit bağımlılığın (cross-sectional dependence) karşı tutarlı standart hatalar üretebilen Driscoll–Kraay (1998) tahmincisi tercih edilmiştir. Driscoll–Kraay tahmincisi, panel veri setinde hata terimlerinin hem zaman hem de birimler arasında korelasyon göstermesine izin vermektedir. Ayrıca, sabit etkiler modeli ile birlikte kullanılabilmesi, çalışmada tercih edilmesini metodolojik olarak uygun kılmaktadır (Hoechle, 2007).

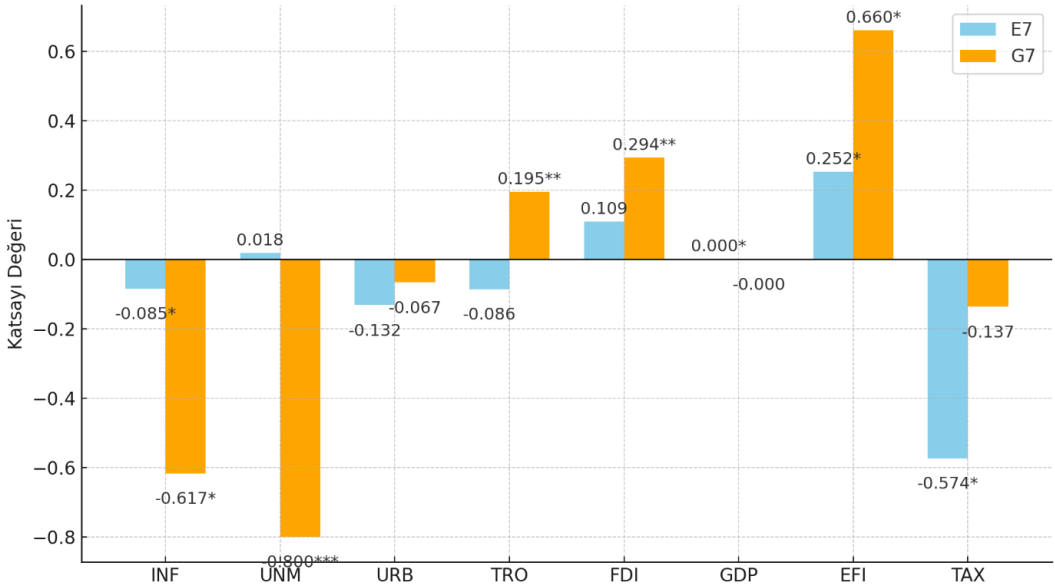
Tablo 10. E7 ve G7 Ülkeleri İçin Driscoll-Kraay Dirençli Tahmincisine Ait Regresyon Sonuçları

Bağımsız Değişkenler	E7 Ülkeleri			G7 Ülkeleri		
	Katsayı	Standart Hata	Olasılık	Katsayı	Standart Hata	Olasılık
INF	-0.0848	0.0269	0.008*	-0.6174	0.1603	0.002*
UNM	0.0182	0.3393	0.958	-0.7997	0.4288	0.087***
URB	-0.1320	0.1226	0.303	-0.0667	0.4166	0.875
TRO	-0.0863	0.0572	0.157	0.1946	0.0793	0.030**
FDI	0.1086	0.2420	0.662	0.2937	0.1025	0.014**
GDP	0.0004	0.0001	0.004*	-0.0001	0.0001	0.187
EFI	0.2521	0.0601	0.001*	0.6601	0.1700	0.002*
TAX	-0.5739	0.1081	0.001*	-0.1366	0.0900	0.155
Sabit Terim	36.7399	11.1030	0.006*	30.6285	44.7526	0.507
F Testi	F (8,12) = 18.28 Prob > F = 0.0001			F (8,12) = 149.36 Prob > F = 0.0001		
Within R-squared	0.4813			0.5648		

Not: Değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlılıklarında %1 için(*), %5 için (**), %10 için (***) kullanılmıştır.

Tablo 10'da E7 ve G7 ülkeleri için Driscoll-Kraay dirençli tahmincisine göre elde edilen regresyon analizi sonuçları yer almaktadır. INF değişkeninin COR değişkeni üzerindeki etkisine bakıldığında hem E7 ülkeleri hem de G7 ülkeleri için negatif ve istatistiksel olarak güçlü bir anlamlı etkinin olduğu görülmektedir. Bu etki G7 ülkelerinde yaklaşık olarak 7 kat daha güçlü olup fiyat istikrarının bozulması gelişmiş ülkelerde yolsuzluk algısında daha sert bir güven kaybına yol açacağı söylenebilir. UNM değişkeninin COR değişkeni üzerindeki etkisine bakıldığında E7 ülkelerinde pozitif düşük bir katsayıya sahip olduğu ve istatistiksel olarak anlamlı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. G7 ülkelerinde ise UNM değişkeni COR değişkenini %10 anlamlılık düzeyinde negatif etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. İşsizlik değişkeninin G7 ülkelerinde yolsuzluk algısını olumsuz etkilediği tespit edilmiştir. URB değişkeni E7 ve G7 ülkelerinde COR değişkenini negatif etkilediği ancak bu etkinin kısa dönemde istatistiksel olarak anlamlı olmadığı tespit edilmiştir. TRO ve FDI değişkenlerinin COR değişkeni üzerindeki etkisine bakıldığında G7 ülkelerinde iki değişkeninde yolsuzluk algısını pozitif ve anlamlı etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Ancak E7 ülkelerinde her iki değişkeninde anlamlı bir etkisinin olmadığı hatta ticari açıklığında katsayısına bakıldığı negatif olduğu görülmektedir. GDP değişkeninin COR değişkeni üzerindeki etkisine bakıldığında E7 ülkelerinde pozitif ve anlamlı bir etkinin olduğu tespit edilirken G7 ülkelerinde anlamlı bir etkinin olmadığı tespit edilmiştir. EFI değişkeninin COR değişkeni üzerindeki etkisine bakıldığında hem E7 ülkelerinde hem de G7 ülkelerinde pozitif ve güçlü anlamlı bir etkinin olduğu tespit edilmiştir. G7 ülkelerinde etki E7 ülkelerine göre yaklaşık 2.6 kat daha yüksektir. Ekonomik özgürlüklerin yolsuzluk algısı üzerindeki etkisinin gelişmiş ülkelerde çok daha belirgin olduğu görülmektedir. TAX

değişkeninin COR değişkeni üzerindeki etkisine bakıldığında hem E7 ülkelerinde negatif ve anlamlı bir etki tespit edilmişken G7 ülkelerinde negatif ve anlamlı bir etkinin olmadığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, E7 ülkelerinde fiyat istikrarı, ekonomik özgürlüklerin artırılması ve gelir seviyesinin yükseltilmesi yolsuzluk algısını iyileştirirken vergi yükünün yolsuzluk algısını bozduğu öne çıkarken; G7 ülkelerinde fiyat istikrarının korunması, ekonomik özgürlüklerin güçlendirilmesi, ticari açıklığın ve yabancı yatırımların artırılması yolsuzluk algısı açısından kritik öneme sahiptir. Hem E7 hem de G7 ülkelerinde bağımsız değişkenler ile kurulan regresyon modelinin anlamlılığını ifade eden F testinin olasılık değerinin anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkeni açıklama gücünü gösteren belirlilik katsayısı olan R-squared değerine bakıldığında G7 ülkelerinde E7 ülkelere göre nispeten daha yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 2. E7 ve G7 Ülkeleri Driscoll-Kraay Katsayı Karşılaştırması

Not: Değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlılıklarında %1 için (*), %5 için (**), %10 için (***) kullanılmıştır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada E7 ve G7 ülkelerinin 2012–2024 dönemi yıllık verileri kullanılarak enflasyon ve yolsuzluk arasındaki ilişki panel veri yöntemi ile analiz edilmiştir. E7 ve G7 ülkeleri için yapılan korelasyona analizleri karşılaştırıldığında E7 ülkelerinde yolsuzluk ile en çok ilişkili değişkenler işsizlik, ticari açıklık olurken G7 ülkelerinde ise yolsuzluk ile en çok

ilişkili değişkenler ekonomik özgürlük, kentleşme, işsizliktir. E7 ülkelerinde yolsuzluğun daha çok ekonomik istikrarsızlık ve açıklıkla, G7 ülkelerinde ise kurumsal yapı ve toplumsal gelişmişlikle bağlantılı olduğu söylenebilir. Daha sonra yapılan Hausman testi sonuçları ise her iki ülke grubunda da sabit etkiler modelinin tercih edilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Sabit etkiler modellerinde farklı varyanslılık, otokorelasyon ve birimler arası korelasyon sorunlarının tespit edilmesi üzerine Driscoll–Kraay dirençli tahmincisi kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgular E7 ve G7 ülkelerinde enflasyonun yolsuzluk üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Fakat etkinin hem yönü hem de büyüklüğü ülke gruplarına göre farklılık göstermektedir. E7 ülkeleri olan Çin, Hindistan, Rusya, Brezilya, Meksika, Endonezya, Türkiye’de enflasyonun yolsuzluğu artırıcı yönde etki gösterdiği görülürken, G7 ülkeleri olan Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Birleşik Krallık, ABD ise enflasyonun yolsuzluğu artırıcı yönde etkisinin daha güçlü ve negatif yönde olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda gelişmiş ülkelerde yüksek enflasyonunun yolsuzluğu tetiklemek yerine daha güçlü hukuki ve idari mekanizmalarla yolsuzluğu sınırlayıcı etkiler yaratmasının mümkün olabileceğidir.

Çalışmada ekonomik özgürlük endeksinin (EFI) hem E7 hem de G7 ülke gruplarında yolsuzluğu azaltıcı yönde etki ettiği ortaya koyulmuştur. Bu sonuç ise Heritage Foundation verileri ile paralellik göstermektedir. Diğer taraftan bu sonuç liberal ve piyasa odaklı ekonomik yapıya sahip ülkelerde yolsuzluğun daha düşük seviyelerde seyrettiğini gösteren Goel ve Nelson (2010) ve Saha ve Gounder (2013) gibi çalışmalarla uyumludur. G7 ülkeleri olan Kanada, Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Birleşik Krallık, ABD’de ticari açıklık (TRO) ve doğrudan yabancı yatırımlar (FDI) yolsuzluğu azaltıcı yönde etki gösteren iken E7 ülkeleri olan Çin, Hindistan, Rusya, Brezilya, Meksika, Endonezya, Türkiye’de anlamlı bir etkiye sahip değildir. Söz konusu bu farklılık gelişmiş ülkelerin dış açıklığının ve yabancı yatırımın kurumsal şeffaflığı artırması, gelişmemiş ülkelerde ise zayıflıklar nedeniyle bu etkinin sınırlı kalması ile açıklanabilir (Larrain ve Tavares, 2004). İlave olarak çalışmada kişi başına düşen GSYH’nin (GDP) E7 ülkelerinde yolsuzlukla pozitif yönlü ilişki sergilediğini, G7 ülkelerinde ise anlamlı bir etkiye sahip olmadığını ortaya koymuştur. Bu durum, gelişmekte olan ülkelerde ekonomik büyümenin her zaman kurumsal kalite ile paralel ilerlemediğini vurgulayan Mauro (1995) ve Svensson (2005) gibi çalışmalarla örtüşmektedir.

Özetle; iki ülke grubu karşılaştırıldığında G7 ülkeleri genel olarak daha düşük enflasyon, daha yüksek kişi başı gelir, daha yüksek yolsuzluk algısı skoru (yani daha düşük yolsuzluk), daha yüksek ekonomik özgürlük ve daha yüksek vergi yükü ile öne çıkmaktadır. Bu karşılık E7 ülkelerinde ise daha yüksek enflasyon ve büyüme odaklı yapılar, daha düşük kurumsal kalite, daha yüksek oynaklık göze çarpmaktadır. Aynı zamanda çalışmada enflasyon ve diğer değişkenlerin yolsuzluk üzerindeki etkisinin ülke gruplarına göre farklılaşabileceğini ortaya koymuştur. Gelişmekte olan ülkelerde politika yapıcılar açısından yolsuzluğu azaltmada fiyat istikrarını sağlamak, kurumsal kapasiteyi

güçlendirmek ve şeffaflığı artıracak reformları hayata geçirmek kritik öneme sahiptir. Gelişmiş ülkelerde ise, enflasyonun yolsuzluk üzerindeki sınırlayıcı etkisinin devamlılığı için kurumsal mekanizmaların sürdürülebilirliği önem arz etmektedir. E7 ülkeleri: Fiyat istikrarı, ekonomik özgürlüklerin geliştirilmesi ve gelir artışına odaklanmalı. Ticari açıklık ve FDI'nın olumlu etkilerinden yararlanmak için kurumsal reformlar gerekli. G7 ülkeleri: Fiyat istikrarı korunmalı, ticaret ve yabancı yatırımın şeffaflıkla bağlantısı güçlendirilmeli. Ekonomik özgürlüklerin korunması yolsuzluk algısında kritik rol oynuyor. Özellikle E7 ülkelerinde yolsuzluk olgusunu azaltmak için uzun vadeli planlar daha başarılı olabilir. Bu bağlamda öncelikle yolsuzlukların hangi noktada ve hangi kanallarla aktarıldığı bulunmalıdır. Ülkeler yolsuzlukla mücadelede mevcut politikalara alternatif politikalar geliştirilmelidir. Söz konusu politikalara örnek verilecek olursak;

- Sektörlerde kurumsal şeffaflığın ve kontrolünün sağlanması,
- Bilhassa kamu kurumlarında yasa dışı işlemlere tolerans gösterilmemesi,
- Vergi ahlak ve bilinci ile ilgili eğitim ve öğrenimlerin artırılması
- Üretimde istihdamı yüksek olan işletmelerin sürdürülebilirliğinin sağlanması
- Teknoloji gelişimi ile yeni ödeme şekillerinde daha güvenli sistemler geliştirilmesi.

Bu çalışmada E7 ve G7 ülkelerinin 2012–2024 dönemi yıllık verileri ile analiz yapılmıştır. E7–G7 karşılaştırması literatürde ülkelerin politika uygulamalarında karşılaştırma yapmaya olanak sağlayabilir Yapılacak çalışmalarda dönem aralığı güncellenebilir ve yeni ülke grupları eklenebilir. Ayrıca mevcut kontrol değişkenlerine ek olarak teknoloji olgusunun ekleneside faydalı olabilir.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Makalenin tüm süreçlerinde Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Dergisi'nin araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hareket edilmiştir.

Yazarların Makaleye Katkı Oranları

Makalenin tamamı yazar tarafından kaleme alınmıştır.

Çıkar Beyanı

Yazarın herhangi bir kişi ya da kuruluşla çıkar çatışması yoktur.

KAYNAKÇA

- Acemoğlu, D., & Verdier, T. (2000). The Choice between Market Failures and Corruption, *Amer. Econ. Rev.*, 90 (1), 194–211.
- Aidt, T. S. (2009). Corruption, Institutions, and Economic Development. *Oxford Review of Economic Policy*, 25(2), 271–291.
- Albanesi, S. (2007). Inflation and Inequality. *Journal of Monetary Economics*, 54(4), 1088-1114.
- Alesina, A., & Perotti, R. (1996). Fiscal Discipline and the Budget Process. *American Economic Review*, 86(2), 401-407.
- Baltagi, B. H. (2005). *Econometric Analysis of Panel Data* (3rd ed.). John Wiley & Sons.
- Barro, R. J. (1995). Inflation and Economic Growth. *National Bureau of Economic Research, Working Paper No. 5326*.
- Bayar, G. (2007). Türkiye’de Yolsuzluğun Nedenleri Ekonometrik Bir İnceleme. Türkiye Ekonomi Kurumu Tartışma Metni.
- Braun, M., & Di Tella, R. (2004). Inflation, Inflation Variability, and Corruption. *Economics and Politics*, 16(1), 77-100.
- Bruno, M., & Easterly, W. (1998). Inflation Crises and Long-Run Growth. *Journal of Monetary Economics*, 41(1), 3-26
- Brückner, M., & Grüner, H. P. (2020). Economic growth and political extremism. *Public Choice*, 185(1), 131-159.
- Cardoso, E. (1992). Inflation and Poverty. *National Bureau of Economic Research Working Paper Series*, No. 4006. Cambridge, MA: National Bureau of Economic Research.
- Cieślík, A., & Goczek, L. (2018). Control of corruption, international investment, and economic growth—Evidence from panel data. *World development*, 103, 323-335.
- Cieslik, A., & Goczek, L., (2018). Control of Corruption, International Investment, and Economic Growth—Evidence from Panel Data, *World Development*, 103, 323–335.
- Cockcroft, L. (2012). Global corruption: Money, power and ethics in the modern world. London: I.B.Tauris.
- Çiftçi, N., Benli, M., & Hiçkiran, Y. (2025). Gelişmekte Olan Ülkelerde Enflasyon Ve Yolsuzluk Dinamikleri: Yönetişim Kalitesinin Rolü (Doctoral dissertation, Bandirma Onyedi Eylül University).
- Dominic, Gasbarro, M. (2014). <https://blog.iese.edu/ethics/2014/11/06/corruption-10-possible-causes/><https://blog.iese.edu/ethics/2014/11/06/corruption-10-possiblecauses/u.t>. Erişim Tarihi: 09.01.2025
- Driscoll, J. C., & Kraay, A. C. (1998). Consistent covariance matrix estimation with spatially dependent panel data. *Review of Economics and Statistics*, 80(4), 549–560.
- Drury, A., Cooper, J. K. & Lusztig, M. (2006). Corruption, Democracy and Economic Growth, *International Political Science Review*, Vol. 27, No. 2.
- Dünya Bankası, (2021). Worldwide governance indicators. Erişim adresi: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/>.
- Easterly, W., & Fischer, S. (2001). Inflation and the Poor. *Journal of Money, Credit and Banking*, 33(2), 160-178.
- Gökçeli, E. (2023). Institutional quality and foreign direct investment: evidence from OECD countries. *Ekonomický časopis*, 71(03), 222-257.
- Fajnzylber, P., Lederman, D., & N. Loayza. (1998). Determinants of Crime Rates in Latin America and the World. TheWorld Bank, Washington, DC.
- Fajnzylber, P., Lederman, D. & N. Loayza. (2002a). What Causes Violent Crime?, *European Economic Review*, 46(7): 1323-1356.
- Fajnzylber, P., Lederman, D., & N. Loayza. (2002b). Inequality and Violent Crime, *Journal of Law and Economic*, 45(1): 1-40.

- Feruni, N., Hysa, E., Panait, M., Radulescu, I.G., & Brezoi, A., (2020). The Impact of Corruption, Economic Freedom and Urbanization on Economic Development: Western Balkans versus EU-27, *Sustainability*, 12 (22), 9743.
- Freeman, R. (1999). The Economics of Crime, *Handbook of Labor Economics*, 3c, edited by O. Ashenfelter and D. Card. Elsevier Science
- Friedman, M. (1977). Nobel Lecture: Inflation and Unemployment. *Journal of Political Economy*, 85(3), 451-472.
- Friedrich, Carl J. (1972). *The Pathology of Politics, Violence, Betrayal, Corruption, Secrecy and Propaganda*, New York: Harper And Row.
- Goel, R. K., & Nelson, M. A. (2010). Causes of Corruption: History, Geography, and Government. *Journal of Policy Modeling*, 32(4), 433–447.
- Gould, D.J., & Jose A.R. (1983). The Effects of Corruption on Administrative Performance, World Bank Staff Working Paper No. 580, Washington, DC: The World Bank.
- Graaf, Gjalte De (2007). Towards A Contextual Theory of Corruption, *Public Administration Quarterly*, 31 (1/2), 39-86
- Gray, C. W. ve Kaufmann, D. (1998). Corruption and development. *Finance & Development*, 35(1), 7-10.
- Gründler, K. ve Potrafke, N. (2019). Corruption and economic growth: New empirical evidence (*IFO Working Paper No. 309*).
- Gujarati, D. N., & Porter, D. C. (2009). *Basic Econometrics* (5th ed.). McGraw-Hill.
- Gupta, S., Hamid R. D., & Tiongson, E. (2000). Corruption and the Provision of Health Care and Education Services, *IMF Working Paper*, WP/00/116.
- Güriş, S., Çağlayan, E., & Güriş, B. (2011). *Evrens İle Temel Ekonometri*, Der Yayınları.
- Hiçkiran, Y. (2025). Gelişmekte olan ülkelerde enflasyon-yolsuzluk ilişkisi üzerine bir inceleme (Master's thesis, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü).
- Hoechle, D. (2007). Robust standard errors for panel regressions with cross-sectional dependence. *Stata Journal*, 7(3), 281–312.
- Hsiao, C. (2014). *Analysis of Panel Data* (3rd ed.). Cambridge University Press.
- Huntington, S. P. (1968), *Political Order in Changing Societies*, New Haven, Ct: Yale University Press.
- Iwasaki, I., & Suzuki, T. (2012). The determinants of corruption in transition economies. *Economics Letters*, 114(1), 54-60.
- Jain, A. K. (2001). Corruption: A review. *Journal of economic surveys*, 15(1), 71-121.
- Karacan, R., Barış, İ., & Yardımcı, M. E. (2015). Enflasyonun ekonomik ve sosyal etkileri: Türkiye üzerine bir inceleme. *The Journal of Academic Social Science*, 9(9), 81-81.
- Kızmaz, Z. (2003). Ekonomik Yapı ve Suç: Bazı Araştırma Bulguları Üzerine Genel Bir Değerlendirme, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13 (2), 2003, s. 279-304
- Krueger, A. O. (1974). The Political Economy of the Rent-Seeking Society. *American Economic Review*, 64(3), 291–303.
- Kutluay T. F., Fırat, E. & Balkaya, D. (2022). Türkiye’de Yolsuzluk Ve Ekonomik Büyüme Üzerine Bir İnceleme: 1995-2020 Zaman Serisi Analizi, *International Journal of Disciplines Economics & Administrative Sciences Studies*, 8(39), 263-272.
- Larrain, B., & Tavares, J. (2004). Does Foreign Direct Investment Decrease Corruption? *Cuadernos de Economía*, 41(123), 217–230.
- Leff, Nathaniel H. (1964). Economic Development through Bureaucratic Corruption, *American Behavioral Scientist*, Vol. 8, No. 3.
- Leys, C. (1965). What is the Problem about Corruption?, *Journal of Modern African Studies*, Vol.3, No.2.
- Lipset, S.M. (1959). Some social requisites of democracy: Economic development and political legitimacy, *American Political Science Review*, 53(1), 69-105.
- Lui, Francis T. (1985). An Equilibrium Queuing Model of Bribery, *Journal of Political Economy*, Sayı: 93.
- Mauro, P. (1995). Corruption and Growth. *Quarterly Journal of Economics*, 110(3), 681–712.
- Mauro, Paolo (1996). The Effects of Corruption on Growth, Investment, and Government Expenditure, IMF Working Paper WP/96/98, Washington, DC: International Monetary Fund, Sept

- Meral, A. (2005). Enflasyonun Toplumsal Etkileri ve Sonuçları. *Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 15(2), 67-82.
- Mo, P. H. (2001). Corruption and economic growth. *Journal of comparative economics*, 29(1), 66-79.
- Nye, J. S. (1967). Corruption and Political Development: A Cost-Benefit Analysis, *American Political Science Review*, Vol. 61, No. 2.
- Paulo, L.D., Andrade Lima, R.C., & Tigre, R., (2022). Corruption and Economic Growth in Latin America and the Caribbean, *Rev Dev Econ*, 26, 756-773.
- Pazarlıoğlu, M. V ve Turgutlu, T. (2007). Gelir, İşsizlik ve Suç: Türkiye Üzerine Bir İnceleme, *Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar*, 44 (513).
- Pellegrini, L., & Reyer G. (2007). Causes of Corruption: A Survey of Cross Country Analyses and Extended Results, *Economics of Governance*, Vol. 9, No. 3.
- Persson, T., Tabellini, G., & Trebbi, F. (2003). Electoral Rules and Corruption. *Journal of the European Economic Association*, 1(4), 958-989.
- Rock, M.T., & Bonnett, H. (2004). The Comparative Politics of Corruption: Accounting for the East Asian Paradox in Empirical Studies Of Corruption, Growth and Investment, *World Development*, 32(6).
- Saha, S., & Gounder, R. (2013). Corruption and Economic Development Nexus: Variations Across Income Levels in a Non-Linear Framework. *Economic Modelling*, 31, 70–79.
- Schneider, F. & Klinglmaier, R. (2004). Shadow Economies Around The World: What Do We Know?, *IZA Discussion Paper*, No. 1043
- Senturk, M., & Akbas, Y. (2014). İşsizlik-Enflasyon Ve Ekonomik Büyüme Arasındaki Karşılıklı İlişkinin Değerlendirilmesi: Türkiye Örneği. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 9(34), 5820-5832.
- Shabbir, G., & Anwar, M. (2007). Determinants of corruption in developing countries. *The Pakistan Development Review*, 751-764.
- Shah, A. (2006). A practitioner's guide to intergovernmental fiscal transfers.
- Shleifer, A., & Vishny, R. W. (1993). Corruption. *Quarterly Journal of Economics*, 108(3), 599–617.
- Svensson, J. (2005). Eight Questions about Corruption. *Journal of Economic Perspectives*, 19(3), 19–42.
- Tanzi, V., and Davoodi, H. (1997). Corruption, Public Investment, and Growth. *IMF Working Paper* No:139.
- Tutar, F. K., Fırat, E., & Balkaya, D. (2024). Türkiye’de Yolsuzluk ve Ekonomik Büyüme Üzerine Bir İnceleme: 1995-2020 Zaman Serisi Analizi. *International Journal of Disciplines in Economics & Administrative Sciences Studies*, 8(39), 263-272.
- Wei, Shang-Jin (1997). Why is Corruption So Much More Taxing Than Tax? Arbitrariness Kills, Cambridge, Massachusetts: National Bureau of Economic Research.
- Whitworth, A. (2012). Local Inequality and Crime: Exploring how Variation in the Scale of Inequality Measures Affects Relationships between Inequality and Crime, *Urban Studies*, 50(4): 725-741
- Yamak, N., Abdioglu, Z., & Dogan, S. (2022). G20 ülkelerinde yolsuzluğun belirleyicileri: Panel sıralı logit yaklaşımı. *Gazi İktisat ve İşletme Dergisi*, 8(3), 501-512.
- Yapraklı, S. (2008). Kurumsal Yapının Ekonomik Büyümeye Etkisi: Üst- Orta Gelir Düzeyindeki Ülkeler Üzerine Bir Uygulama. *Ege Akademik Bakış*, 8(1); 301-317.
- Yorulmaz, Ö., & Yakut, S. G. (2017). Türkiye’de suç oranını etkileyen sosyoekonomik faktörlerin incelenmesi: Path analizine dayanlı yaklaşım. *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 39(1), 307-322.